

Ruori

Erityisen tuen tarpeen arviointityökalutyökalu

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Mistä kaikki alkoi?

- Käytännön tarve yhdenmukaiselle hakijan / koulutuskokeilijan/ opiskelijan **erityisen tuen tarpeen arvioinnille ja seurannalle**
- Nivelvaiheen ohjaustyö peruskoulusta toiselle asteelle
 - Oppilaanohjauksen kehittämishanke Kemi-Tornio
- AMEO-verkoston pedagoginen päivä keväällä 2013
 - Ruori-työryhmä 2013-2015
- METKA 3-projekti 2014-2015
- **Teddy-projekti 2015-2018**

Tutkittua ja reformin mukanaan tuovaa...

- Anna-Maija Niemi, tutkijatohtori Helsingin yliopisto:
Erityisiä koulutuspolkuja? : Tutkimus erityisopetuksen käytännöistä peruskoulun jälkeen <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/158436>
 - Erityisopetus, osallisuus ja opiskelijan asema peruskoulun jälkeen?
 - Yksilölliset valinnat –vastuu –valmiudet?
 - Nuoret ja asiantuntija-aikuiset neuvottelemassa nivelvaiheessa
 - Alavalinnat, pedagogiikka ja tuen tarpeen kohtaaminen
- Nivelvaiheen ohjaus > siirtymäsunnitelma
- Hakijan palvelukokonaisuus
- Haitta, sairaus, vamma vs. Toimintakyky

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

RUORIN tavoitteet...

1. Opiskelukyky ja erityisen tuen tarve

- menetelmä, jonka avulla saadaan tietoa niistä tekijöistä jotka edistävät tai rajoittavat asiakkaan (hakeutujan, opiskelijan) etenemistä omalla henkilökohtaisella opintopolullaan

2. Helppokäyttöisyys

- Arvioinnin toteuttaminen moniammatillisesti > kaikkien käytettävissä
- Huomioidaan eri asiakasryhmien tarpeet > saavutettavuus
- Sähköinen toteutus

3. Luotettavuus

- Arviointitietoa voidaan hyödyntää koulutuskokeiluissa, opiskelijavalinnassa, HOJKSin laadinnassa, jatkosuunnitelmassa ym. opiskelijan ohjauksen – ja tuen tarpeen arvioinnissa
- Linkittäminen ICF-luokitukseen

OSAO

6.10.2016

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

....tavoitteet pelillisessä toteutuksessa

4. Asiakkaan ääni ja osallisuus

Arviointi laaditaan yhteistyönä asiakkaan ja hänen huoltajansa / muun verkoston kanssa > asiakkaan itsearviointi-työkalu

5. ICF -rakenteen mukaisuus

Arviointitieto on yhdistettävissä muualla tehdyn toimintakykyä kuvaavien arviointitietojen / suunnitelmien kanssa.

6. Tiedon siirrettävyys

Menetelmän tuottama tieto voidaan siirtää palveluntuottajan (peruskoulu, oppilaitos, kuntoutusyksikkö, työpaja tms.) ja muun käyttäjän (toinen oppilaitos, viranomaistahot, moniammatillinen työryhmä) välillä

7. Visuaalisuus, havainnollisuus ja saavutettavuus

Itsearvioinnin voi tehdä myös ilman luku – ja kirjoitustaitoa. Tulokset esitetään havainnollisesti ja niitä voidaan käyttää asiakkaan kanssa käytävien ohjauskeskustelujen runkona.

8. Muokattavuus

Menetelmää voidaan muokata joustavasti sekä hakijan / opiskelijan tilanteen että toimintaympäristön mukaisesti.

/ mater

OSAO

6.10.2016

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

5. Arjentaidot ja asumisen taidot

- a) Itsestä huolehtiminen
- b) Kodinhoidolliset taidot
- c) Asiointi ja ostosten tekeminen
- d) Vuorokausirytmä
- e) Liikkuminen ja julkisten kulkuneuvojen käyttäminen
- f) Osallistuminen vapaa-ajan harrastuksiin

4. Yhteistyötaidot

- a) Käyttäytymisen säätely
- b) Ryhmässä toimiminen
- c) Vuorovaikutustaidot
- d) Ohjeiden ja sääntöjen noudattaminen

1. Kiinnostus opiskeluun

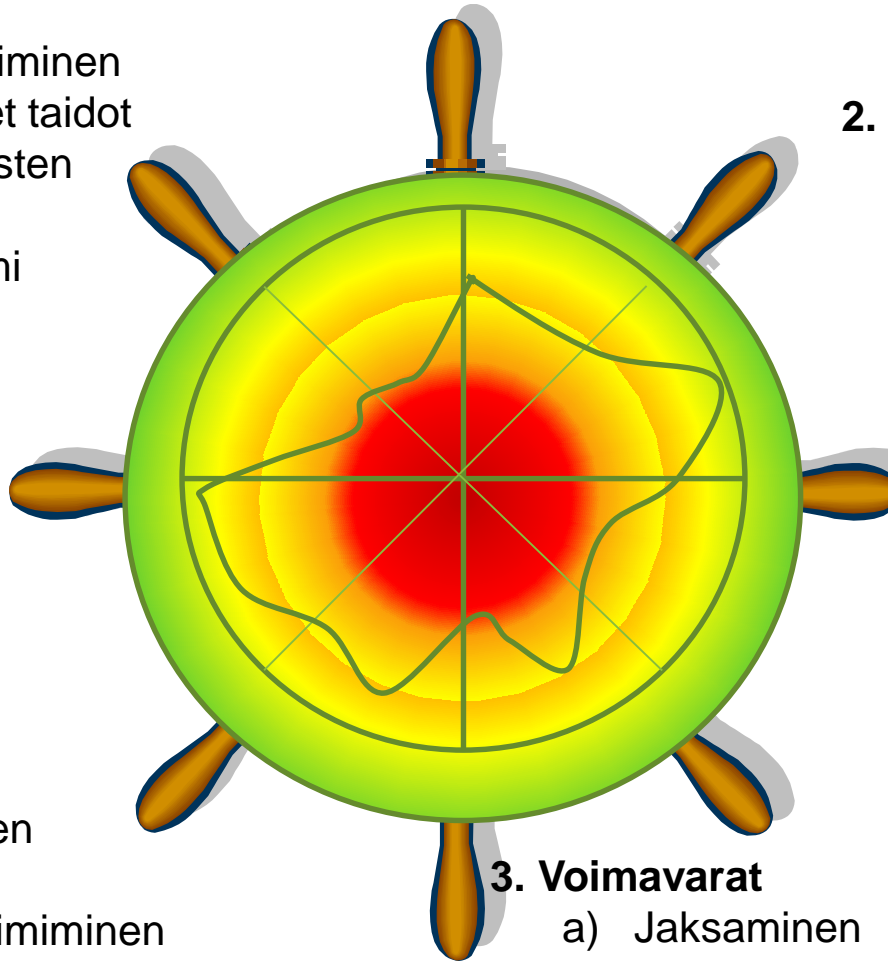
- a) Motivaatio

2. Opiskeluvalmiudet

- a) Lukeminen ja kirjottaminen
- b) Peruslaskutoimitusten tekeminen
- c) Uusien asioiden oppiminen
- d) Opiskelun tai alan vaatima fyysinen terveys
- e) Kädentaidot
- f) Hahmottaminen
- g) Keskittyminen
- h) Opiskelu- ja työtehtävien tekeminen

3. Voimavarat

- a) Jaksaminen
- b) Vireystila
- c) Stressinsietokyky
- d) Itseluottamus

Arviointikriteerit

5. Arkielämän taidot ja asumisen taidot

a) Itsestä huolehtiminen <ul style="list-style-type: none"> henkilökohtainen hygienia ruokailu pukeutuminen omasta terveydestä huolehtiminen, mm. lääkehoito 	Tarvitsee jatkuvaa henkilökohtaista avustamista itsestään huolehtimisessa. Henkilökohtaisen avustajan palvelut asumisessa.	Tarvitsee yksilöllistä tukea ja ohjausta itsestään huolehtimisessa ja asuntolassa asumisessa	Tarvitsee ajoittain ohjausta/kannustusta itsestään huolehtimisessa ja asuntolassa asumisessa.	Huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan, ruokailuistaan, pukeutumisestaan ja lääkehoidostaan itsenäisesti. Asuminen onnistuu itsenäisesti tai vähällä ohjauksella.
b) Kodinhoidolliset taidot <ul style="list-style-type: none"> puhtaanapito pyykinpesu aterioiden valmistus 	Kodinhoidolliset tehtävät eivät onnistu yksilöllisestä tuesta, ohjaamisesta ja erityisistä opetusjärjestelyistä huolimatta. Tarvitsee laaja-alaiset ja yksilölliset asumisen palvelut.	Tarvitsee yksilöllistä tukea ja ohjausta kodinhoidollisissa tehtävissä. Tuettu asuminen	Tarvitsee ajoittain ohjausta/kannustusta kodinhoidollisissa tehtävissä. Ohjattu asuminen	Kodinhoidolliset tehtävät sujuvat itsenäisesti. Itsenäinen asuminen
c) Rahankäyttö, asiointi ja matkustaminen <ul style="list-style-type: none"> kaupassa käyminen matkalippujen ostaminen julkisilla liikennevälineillä matkustaminen 	Tarvitsee henkilökohtaisen ohjaajan/ avustajan palvelun rahankäytössä/ asioimisessa/ matkustamisessa julkisilla liikennevälineillä.	Tarvitsee yksilöllistä ohjausta ja tukea rahankäytössä/ asioimisessa/ matkustamisessa julkisilla liikennevälineillä.	Tarvitsee ajoittain ohjausta rahankäytössä/ asioimisessa/ matkustamisessa julkisilla liikennevälineillä.	Rahankäyttö, asioiminen ja matkustaminen julkisilla liikennevälineillä sujuvat itsenäisesti.
d) Ajan hahmottaminen <ul style="list-style-type: none"> vuorokausirytmä kello kalenteri 	Tarvitsee henkilökohtaisen avustajan palvelut vuorokausirytmien ylläpidossa ja ajan käytössä	Tarvitsee yksilöllistä tukea ja ohjausta säännöllisen vuorokausirytmien ylläpitämisessä.	Tarvitsee ajoittain ohjausta vuorokausirytmien ylläpitämisessä.	Vuorokausirytmien ylläpitäminen onnistuu omatoimisesti
e) Liikkuminen, ympäristön hahmottaminen <ul style="list-style-type: none"> oman kehon ja tilan hahmottaminen ympäristön hahmottaminen itsenäinen liikkuminen 	Tarvitsee henkilökohtaisen ohjaajan/ avustajan palvelut opiskeluympäristössä liikkumiseen.	Tarvitsee yksilöllistä ohjausta/ avustamista opiskeluympäristössä liikkumiseen.	Tarvitsee ajoittain ohjausta opiskeluympäristössä liikkumiseen.	Liikkuu itsenäisesti.
f) Mielekäs vapaa-aika ja harrastukset				

RUORI-arvioinnin toteuttaminen käytännössä

Toimintakykyä ja erityisen tuen tarvetta kuvaava tieto saadaan useasta arviointitapahtumasta:

1. Asiakkaan tekemästä **itsearviointista** suoriutumisestaan siinä toimintaympäristössä (esim. peruskoulussa, koulutuskokeilussa, VALMA-koulutuksessa) jossa toimintakykyä halutaan kuvata
 2. **Asiantuntijoiden tekemistä havainnoista ja arvioinnista** ko. toimintaympäristössä.
- Itsearviointin tarkoitus on saada kuva asiakkaan subjektiivisesta käsityksestä omasta suoriutumistasostaan.
 - Asiantuntijoiden kirjaamat havainnot antavat kuvan siitä kuinka asiakas on suoriutunut suhteessa henkilöön, jolla ei ole ko. arviointialueella rajoitteita.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

RUORI-arvioinnin toteuttaminen käytännössä

3) Ohjauskeskustelut ja tavoitteen asettaminen

- Asiakaslähtöinen, voimavarakeskeinen ja motivoiva työskentelyote
- Ympäristö – ja yksilötekijöiden kartoittaminen
- opiskelu- ja toimintakykyä edistävien ja rajoittavien tekijöiden huomioiminen
- Jatkosuunnitelman / HOJKSin laatiminen, toteutus ja seuranta

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Ohjauskeskustelu

valmistautuminen

Tavoitteiden asettaminen
ja ohjattavan
päätöksentekotaitojen
vahvistaminen

Nykyhetki,
kokemukset ja
tarkentavat
kysymykset

Uusien näkökulmien
ja mahdollisuuksien
löytäminen yhdessä

Asiat joita ohjattava
nostaa esille,
kohdentaminen,
selventäminen ja
konkretisointi

Positiivinen,
rakentava ja
konkreettinen
palaute

Valmiuksien ja
vahvuuksien
tunnistaminen ja
sanoittaminen

ja työtä -ohjelma

oimaa
:lta

2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

RUORI opintopolun eri vaiheissa

Nivelvaiheessa

- TET-jaksot
- Koulutuskokeilut
- Tutustumiset

Itsearviointi

Asiantuntijat

- Lähettävä taho
- Huoltajat
- Kuntoutus- / hoitavat tahot
- Opetus- ja ohjaushenkilöstö

Hakeutumisvaiheessa

- Haastattelut ja valintapäivät
- Opiskelijavalinta

Itsearviointi

Asiantuntijat

- Lähettävä taho
- Huoltajat
- Kuntoutus- / hoitavat tahot
- Opetus- ja ohjaushenkilöstö

Opintojen aikana

- HOJKS laatiminen, toteutus ja arviointi

Itsearviointi

Moniammatillinen toimijaryhmä

Työpaikkaohjaajat

Työpaikkaohjaajat

Opintojen päätös vaiheessa

- Jatkosuunnitelma

Itsearviointi

Moniammatillinen toimijaryhmä

Työpaikkaohjaajat

Vastaanottavat verkostot

Vastaanottavat verkostot

Tulosten kokoaminen ja esitysmuoto sähköisessä toteutuksessa

- Webropol-kyselylomake
 - Itsearviointi
 - Asiantuntija-versio
- Tulokset on saatavissa erilaisissa esitysmuodoissa
 - Asiakasversio
 - Asiantuntijaversio
 - Numeerinen esitysmuoto
 - Graafinen esitysmuoto
- Visuaalinen esitysmuoto ja yleisilme asiakkaille tärkeä > helpottaa opintopolun suunnittelua ja antaa helpommin hahmotettavassa muodossa palautetta tavoitteiden edistymisestä.

OSAO

6.10.2016

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

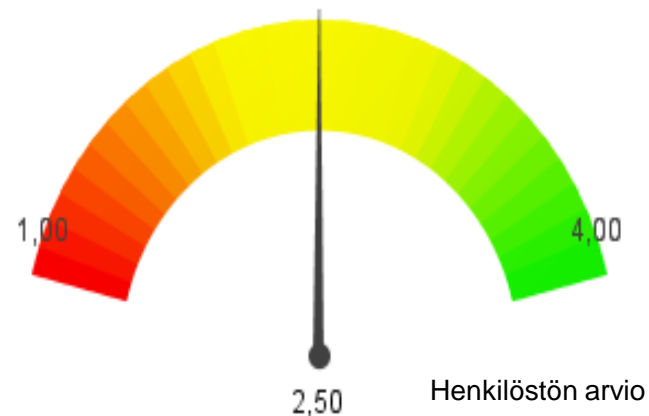
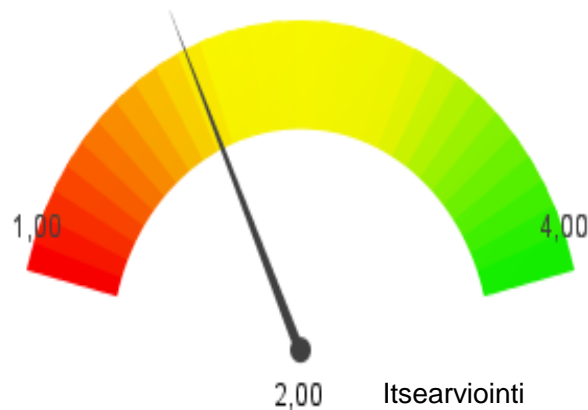
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Webropol-kysely

<https://www.webpolsurveys.com/S/C2497D7B8107C4A1.par>

1. Kiinnostus opiskeluun/koulutusalaan

<https://urly.fi/Le8>

En ole kovin kiinnostunut opiskelusta tällä hetkellä

Kiinnostus opiskeluun tai koulutusalaan on vähäistä ja/tai se vaihtelee ajoittain.

. Lisätietoja

- Koulutuskokeilija osallistui oppitunneilla harjoituksiin, mutta ei kysellyt koulutuksesta tai hankkinut muuta lisätietoa koulutusalaan.
- Asuntolassa tuli ilmi, että koulutuskokeilija ei ollut motivoitunut lähtemään kouluun.
- Liikuntatunnilla aktiivista osallistumista

2. Opiskeluvaihto-ohjelma

1. Kuvaa omaa koulutustaustaa ja osaamista. 100
2. Opetusvälineet, joihin kuuluu myös oppimateriaalia. 100

1. Osaamisen tunnistaminen ja vahvistaminen (OsaTUN) on osaamisen tunnistamista koskeva ohjelma, joka tukee opiskelijoiden osaamisen tunnistamista ja vahvistamista. OsaTUNin avulla opiskelijat voivat saada tunnustusta ja vahvistusta omalle osaamiselleen ja taidoille. OsaTUNin avulla opiskelijat voivat saada tunnustusta ja vahvistusta omalle osaamiselleen ja taidoille. OsaTUNin avulla opiskelijat voivat saada tunnustusta ja vahvistusta omalle osaamiselleen ja taidoille.

2. C. OsaTUN
Käytännön osaamisen tunnistaminen ja vahvistaminen (OsaTUN) on osaamisen tunnistamista koskeva ohjelma, joka tukee opiskelijoiden osaamisen tunnistamista ja vahvistamista. OsaTUNin avulla opiskelijat voivat saada tunnustusta ja vahvistusta omalle osaamiselleen ja taidoille. OsaTUNin avulla opiskelijat voivat saada tunnustusta ja vahvistusta omalle osaamiselleen ja taidoille.

Projektin rahoittaja: Opetus- ja kulttuuriministeriö
Projektin johtaja: Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimus- ja kehittämissuunnitelman mukaisesti

Projektin rahoittaja: Opetus- ja kulttuuriministeriö
Projektin johtaja: Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimus- ja kehittämissuunnitelman mukaisesti

LUOVI

1. Kiinnostus opiskeluun ja koulutusalaan

2. Opiskeluvaihto-ohjelma

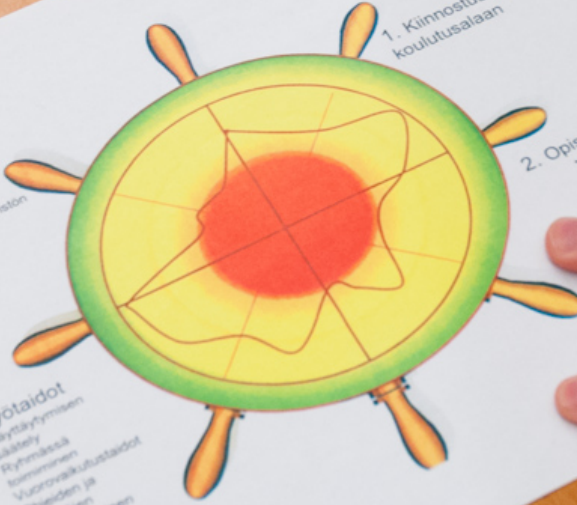
Uusien asioiden omaksuminen
Opetus- ja kulttuuriministeriön alalla
Koulutus- ja tutkimus- ja kehittämissuunnitelman mukaisesti

3. Yhteistyötaidot

- Käytännön taitojen säilyttäminen
- Ryhtymään toimintaan
- Vuorovaikutustaidot
- Ohjeiden ja sääntöjen noudattaminen

4. Arjen taidot ja asumisen taidot

- Itsestä huolehtiminen
- Kotimääräiset taidot
- Rahankäyttö-asiointi
- Matkustaminen
- Vuorokausrytmi
- Lukeminen, ympäristön hahmottaminen

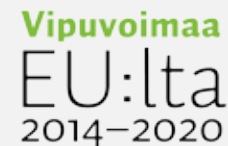

© 2018
Mika Nieminen

ICF ja RUORI

- ICF on WHO:n tekemä toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus.
- Ensimmäinen aidosti moniammatillista yhteistyötä tukeva tietorakenne, joka tarjoaa eri alojen ammattilaisille yhteisen kielen kuvata asiakkaan toimintakykyä erilaisissa tunnetuissa toimintaympäristöissä.
- ICF ei ole varsinainen toimintakyvyn mittaustyökalu, vaan hierarkkinen luettelo kuvauskohteista joiden avulla toimintakykyä kuvataan.
- Vaatii tuekseen menetelmän jonka avulla toimintakykytieto tuotetaan. > RUORI

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

ICF ja RUORI jatkuu...

- RUORIN avulla voidaan hakea tietoa toimintakyvyn eri osa-alueista ICF:n rakenteen mukaisesti ja siten kuvata asiakkaan:
 - Oppimisympäristössä tarvittavat fyysiset toimintaedellytykset
 - psyykkiset toimintaedellytykset (ml. Oppimiskyky)
 - sosiaaliset toimintaedellytykset
- Saatua tietoa voidaan, kulloisestakin tarpeesta riippuen, ryhmitellä ja tarkastella ICF:n hierarkkisen rakenteen mukaisesti aihealueittain, kuvauskohteittain ja lisäksi RUORI -mittariston mukaisesti.
- Antaa rungon erityisen tuen tarpeen dokumentoinnille

Riina Karva

OSAO

6.10.2016

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto